

Forebyggelse af bander

DKR's generelle anbefalinger på rocker/bandeområdet.

Helt overordnet skal der:

- Investeres mere i forebyggelse
- Prioriteres skræddersyede, helhedsorienterede og langsigtede indsatser med et stærkt og velkoordineret lokalt samarbejde på tværs af myndigheder og sektorer.

Derudover bør der indføres en genoprettende praksis i sager om ungdomskriminalitet.

Vi anbefaler generelt, at forebyggelse på rocker/bandeområdet beror på et tværsektorielt samarbejde med en helhedsorienteret tilgang, der tager afsæt i de lokale forhold. Som vi også drøftede på vores møde, findes der ingen standardiserede eller nemme løsninger.

DKR anbefaler, at nedenstående eksempler på virkningsfulde indsatser på forskellige områder og niveauer bliver styrket eller prioriteret.

1. Unge skal tilbydes positive fællesskaber

- Stigmatisering (fx på baggrund af etnicitet, socioøkonomisk status og bopæl i udsat boligområde) og marginalisering (dårlige skoleerfaringer og mangel på job/uddannelse) kan føre til, at unge søger mod bandergrupperinger for at opnå en identitet og et tilhørsforhold.
- Derfor er det centralt at tilbyde de unge alternative fællesskaber og positive tilhørsforhold, som kan give dem den nødvendige støtte, anerkendelse og en følelse af at høre til.

Det vi ved virker

- DKR anbefaler, at kommuner og civilsamfund har øget fokus på at tilbyde længerevarende tillidsskabende mentorstøtte. Helhedsorienteret opsøgende gadeplans- og fritidsindsatser såsom fritidsjobs, lommepengeprojekter, fritidsaktiviteter (jf. fx Ungdomsringen), er også eksempler på virkningsfulde indsatser.
- DKR anbefaler, at borgere, boligorganisationer, foreninger og kommuner prioriterer at indgå i koordineret lokalsamfundsmobilisering, der styrker den fælles organisering blandt aktører og beboere i et boligområde, da det kan skabe øget tryghed og positiv social kontrol.

2. Familien skal inddrages, og ressourcervage forældre klædes på

- Familier til børn og unge, der er i risiko for bande- eller rockerinvolvering, mangler ofte viden og ressourcer til at støtte og sikre deres børns trivsel i opvæksten.
- Forebyggelse i et familieperspektiv handler om at klæde forældre på til at støtte og drage omsorg for deres børn; gerne fra børnene er helt små.
- Børn, som vokser op i hjem med kriminelle brødre, er særligt udsatte.

- Anbringelse kan være nødvendigt, når et barn lider skade pga. utilstrækkelig omsorg, overgreb, misbrug eller alvorlig kriminalitet. Det er dog et meget drastisk indgreb, som så vidt muligt bør undgås ved at sætte tidligt og forebyggende ind. Det handler om at sikre rette hjælp på det rigtige tidspunkt.
- Straf af ressourcetsvage forældre for børn og unges lovovertrædelser eller andre forseelser virker typisk ikke kriminalpræventivt.

Det vi ved virker

- Det er helt afgørende at fastholde en tæt kontakt og dialog med ressourcetsvage familier, især hvis et eller flere medlemmer allerede har været på kant med loven.
- DKR anbefaler at hjemmebesøg fra spædbarnsstadiet, forældretræning og familieprogrammer (familieterapi) prioriteres, da det er de mest virkningsfulde forebyggende indsatser rettet mod de udsatte familier. Omsorgsindsatser bør også inkludere fædrene (jf fx Baba).

3. Øget fokus på skolegang og styrkede relationer

- Bande- og rockermedlemmer har typisk haft ringe tilknytning til og dårlige erfaringer med skolen. Det er problematisk, da skolen i høj grad kan forebygge kriminalitet.
- Skolen kan give barnet en oplevelse af at være med i et fællesskab, og børn kan danne positive voksenrelationer. Desuden er kompetencer essentielle for at sikre arbejde og selvforsørgelse senere i livet.
- Knap halvdelen af danske indsatte er diagnosticeret med eller udviser symptomer på ADHD, og hver femte i PED-registret har været i kontakt med psykiatrien. I en kriminalpræventiv optik er det vigtigt at børn og unge med opmærksomhedsforstyrrelser eller specialbehov udredes tidligt og tildeles den nødvendige omsorg, herunder fleksibelt tilrettelagt skolegang.

Det vi ved virker

- DKR anbefaler, at skoler og forældre øger fokus på forebyggelse af trivselsfremmende indsatser (et trygt skoleklima og en god klassekultur), som er eksempler på virkningsfulde indsatser.
- DKR anbefaler indsatser mod skolevægring (jf. fx U-Start i Hvidovre) samt indsatser målrettet børn med specialbehov.

4. Én ung, én indgang – behov for helstøbte forløb

- Børn og unge, der er i risiko for at blive involveret i bande- eller rockergrupperinger, er ofte udfordret af komplekse problemstillinger, og deres sagsforløb præges af skiftende professionelle og møder med forskellige forvaltninger. Tilblivelsen af UKN har kompliceret billedet.
- Manglende sammenhæng på tværs af fagpersoner, projekter og forvaltninger medfører en risiko for, at ansvaret for den unges forløb ikke afklares, så den unge 'falder mellem to stole', og at den unge mister tilliden til systemet og samfundets normer.

Det vi ved virker

- DKR anbefaler, at der i den kommunale sagsbehandling og i andre offentlige tilbud etableres tværfaglige teams med fokus på at give børn og unge et helhedsorienteret forløb med én kontaktperson. Struktureret og systematisk koordination fx i form af faste netværksmøder kan understøtte en effektiv og sammenhængende sagsbehandling. Århus kommune har fx fokus på helhedsløsninger til familierne med størst risiko for kriminalitet.

5. Motivér bandedemedlemmer til at forlade miljøet

- Prioriteringen af straf i bandepakkerne efterlader for lidt opmærksomhed og ressourcer til det forebyggende arbejde. Forskningen peger på, at strafskærpelse ikke i sig selv har en kriminalpræventiv effekt.
- Fængslerne er udfordret af både overbelægning, underbemanning og mange stresssyge fængselsbetjente. Afsoningsforholdene er blevet mere restriktive og konfliktprægede. Dette forringer til sammen arbejdet med at få kriminelle til at holde op med at begå kriminalitet og få dem ind på en positiv livsbane.
- Herudover kan ventetider ved retten udgøre et problem for det lokalpræventive arbejde.

Det vi ved virker

- Der bør sættes mere fokuseret ind med opbyggende og udviklende indsatser ifm. afsoning. Relevante indsatser afdækkes ifm. Kriminalforsorgens LS/RNR-screening af den enkelte indsatte, men der følges ikke konsekvent op. Det er vigtigt, at relationsarbejdet mellem ind- og ansatte i fængslerne prioriteres. Kompetenceudvikling, vredeshåndtering og misbrugsbehandling er virkningsfulde indsatser.
- Samarbejde mellem stat og kommune skal starte så tidligt som muligt og ikke alene op til den indsattes løsladelse. Horsens kommune er et eksempel på, hvordan arbejdet kan tilrettelægges. Her har man arbejdet med håndholdt inklusion, hvor der opretholdes en gennemgående kontakt til den indsatte allerede ved varetægtsfængslingen/dom.
- Brug frivillige til at bygge bro og luk virksomhederne ind i fængslet (jf. fx Røde Kors og High Fives indsatser). En tæt kontakt med det omgivende samfund kan bidrage til følelse af normalitet og en tro på mulighed for beskæftigelse og et nyt liv efter endt afsoning.
- Velkoordinerede og skræddersyede exit-indsatser kan hjælpe rockere og bandedemedlemmer til at etablere et liv uden for miljøet. DKR anbefaler et særligt fokus på inklusion på arbejdsmarked, styrkede relationer til pårørende og tilbud om vredeshåndtering.
- Prioriter psykiatrien. Mange vil gerne exite, men kan ikke klare det uden massiv støtte.
- DKR anbefaler at foretage solide empiriske undersøgelser af effekten af exit-indsatserne, som kommuner, politi, Kriminalforsorgen og nogle virksomheder/foreninger står bag, da effekten er underbelyst.

Opsamlende findes således mange gode aktiviteter rundt omkring i landet. De handler om at fokusere på forebyggelse og på veltilrettelagte indsatser, som er tilpasset den

enkelte, og hvor relevante partnere samarbejder tæt. For at lykkes, er det afgørende, at der er tilstrækkeligt med ressourcer til det forebyggende arbejde med og på lokalt niveau.

At samle viden om virkningsfulde kommunale indsatser på området er en prioritet for DKR, og vi stiller os til rådighed for yderligere information og viden, skulle dette ønskes.